

Total No. of Printed Pages—7

6 SEM TDC DSE PSC (CBCS) 1 (NH)

2024

(May)

POLITICAL SCIENCE

(Discipline Specific Elective)

(For Non-Honours)

Paper : DSE-1

(Democracy and Governance)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) “গণতন্ত্র হ’ল জনগণক লৈ গঠিত, জনগণৰ দ্বাৰা আৰু জনগণৰ বাবে পৰিচালিত শাসন ব্যৱস্থা।” কথাষাৰ কৈছিল বার্কাবে / আব্রাহাম লিংকন / ছাৰ জন চিলি।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(2)

"Democracy is a form of government of the people, by the people and for the people." It was said by Barker / Abraham Lincoln / Sir John Seeley.

(Choose the correct answer)

(b) TRAIৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

What is the full form of TRAI?

(c) SEBI প্রতিষ্ঠা হৈছিল ১৯৯১ / ১৯৯২ / ১৯৯৩ / ১৯৯৪ চনত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

SEBI was established in the year 1991 / 1992 / 1993 / 1994.

(Choose the correct answer)

(d) কোন বছৰত ভাৰতে অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ গ্ৰহণ কৰিছিল ?

In which year did India adopt economic reform?

(e) WTO কেতিয়া প্রতিষ্ঠা হৈছিল ?

When was WTO established?

(i) ১৯৯৬
1996

(ii) ১৯৯৮
1998

(iii) ২০০০
2000

(iv) ১৯৯৫
1995

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(f) WTOৰ মুখ্য কাৰ্যালয় ক'ত অৱস্থিত ?

Where is the headquarters of WTO located?

(i) ইটালী

Italy

(ii) নিউয়ৰ্ক

New York

(iii) জেনেভা

Geneva

(iv) ৱাশ্বিংটন

Washington

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(g) চিপকো আন্দোলন সংঘটিত হৈছিল উৰিষ্যা / বিহাৰ /
ত্ৰিপুৰা / উত্তৰাখণ্ড ৰাজ্যত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

The Chipko Movement took place in the
State of Orissa / Bihar / Tripura /
Uttarakhand.

(Choose the correct answer)

(h) নীতি নিৰ্ধাৰণৰ এটা প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Mention one institution of policy
making.

(4)

2. তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে টোকা লিখা (প্ৰতিটো
১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write notes on any *four* of the following
(**within 150 words** each) :

- (a) ভাৰতবৰ্ষত ভোটদাতাৰ আচৰণ নিৰ্ধাৰণৰ চাৰিটা কাৰক

Four determinants of voting behaviour
in India

- (b) নীতি নিৰ্ধাৰণৰ গুৰুত্ব

Importance of policy making

- (c) SEBI আইনৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য

Four features of the SEBI Act

- (d) বৈদ্যুতিন শাসনৰ চাৰিটা সীমাবদ্ধতা

Four limitations of E-governance

- (e) নব্য সামাজিক আন্দোলন আৰু প্ৰাচীন সামাজিক
আন্দোলনৰ মাজত চাৰিটা প্ৰভেদ

Four differences between New
Social Movement and Old Social
Movement

3. ভাৰতবৰ্ষৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ অধিকাৰক্ষেত্ৰ আৰু কাৰ্যাৱলী সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা। 6+6=12

Explain the jurisdiction and functions of the Supreme Court of India.

অথবা / Or

- যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ কাক বোলে? ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 4+8=12

What is federalism? Discuss the federal features of the Indian Constitution.

4. নীতি নিৰ্ধাৰণৰ ক্ষেত্ৰত নাগৰিক সমাজৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা। 11

Analyze the role of civil society in policy making.

অথবা / Or

- ৰাজহুৱা নীতি নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰকৃতি আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 4+7=11

Discuss the nature and characteristics of public policy.

5. ভাৰতবৰ্ষত আভ্যন্তৰীণ বাণিজ্য প্ৰচাৰৰ ক্ষেত্ৰত বাণিজ্য আৰু উদ্যোগ মণ্ডলৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 11

Describe the role of Chamber of Commerce and Industries in promotion of internal trade in India.

অথবা / Or

শ্রমিক সংঘ কি? ভাৰতবৰ্ষত শ্রমিক সংঘৰ পৰিৱৰ্তনশীল
ভূমিকাৰ বিষয়ে পৰীক্ষা কৰা। 4+7=11

What is Trade Union? Examine the changing
role of Trade Union in India.

6. উদাৰীকৰণ কাক বোলে? ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত উদাৰীকৰণৰ প্ৰভাৱ
সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 4+7=11

What is liberalization? Discuss the impact of
liberalization on Indian economy.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষত উন্নয়নৰ পুঁজিবাদী আৰু সমাজতান্ত্ৰিক আৰ্হিবোৰ
মূল্যায়ন কৰা। 11

Evaluate the capitalist and socialist models
of development in India.

7. নব্য সামাজিক আন্দোলনৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ নব্য
সামাজিক আন্দোলনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 4+7=11

Define New Social Movement and
discuss the features of New Social Movement
in India.

(7)

অথবা / Or

জনপ্ৰিয় সংস্কৃতি সৃষ্টিত গণ-মাধ্যমৰ তাৎপৰ্য আৰু ভূমিকা
বিশ্লেষণ কৰা।

11

Analyze the role and significance of mass
media in creating popular culture.

★★★